

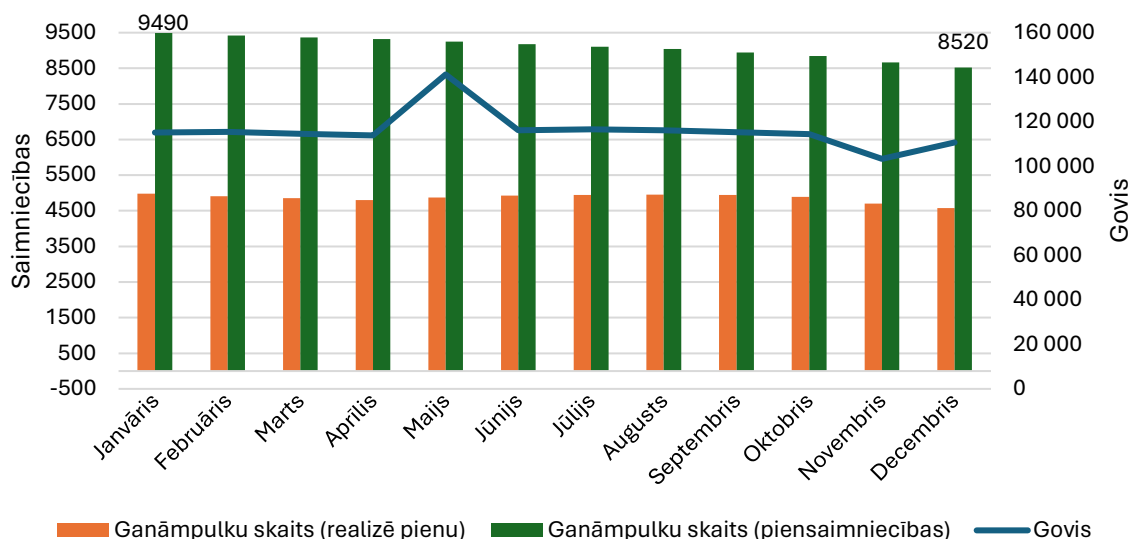
Piena lopkopības nozares apskats par 2023. gadu

Analizējot piena lopkopības nozares ekonomiskos rādītājus, 2023. gadā būtiskas pārmaiņas ražošanā nav novērojams, taču, līdzīgi kā iepriekšējos gados, notiek slaucamo govju skaita samazināšanās, bet iegūtais piena daudzums no piena pārraudzībā esošām govīm noslēgtā laktācijā ik gadu palielinās.

2023. gadā iegūtais piena daudzuma sasniedza vidēji 8814 kg no govju. Vidēji labāko izslaukuma snieguma laktācijā parāda Holšteinas melnraibās (HM) šķirnes 2. laktācijas govju 11 105 kg (vidējais EKP 10 832 kg), ar vidējo tauku saturu pienā 3,86%, olbaltumvielu saturu 3,38% un somatisko šūnu skaitu 1 ml piena 134 tūkst. Latvijas brūno (LB) šķirnes govju ražība 2023. gadā ievērojami ir zemāka par 2023. gadā HM šķirnes govju ražību. Otrās laktācijas LB šķirnes govju ražība 2023. gadā bija 7317 kg (vidējais EKP 7508 kg) noslēgtā laktācijā. Piena satura rādītāji otrās laktācijas LB šķirnes govīm – tauku saturs 4,24%, olbaltumvielu saturs 3,43%, somatisko šūnu skaits 1 ml piena 197 tūkst.

1. attēls

Ganāmpulku un govju skaits Latvijā pa mēnešiem 2023. gadā

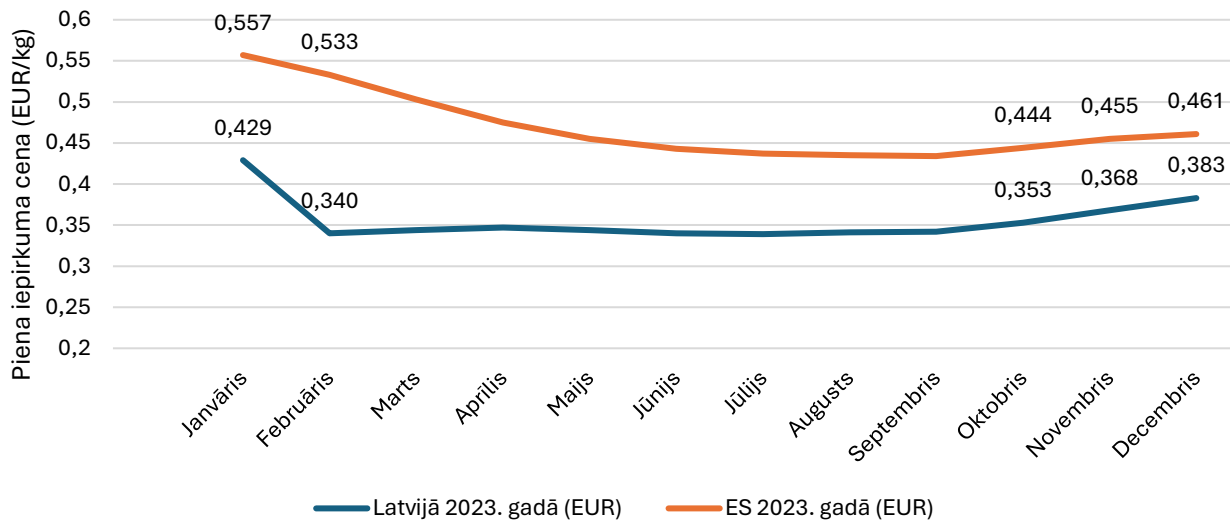
Avots: LDC, 2024

Pēc LDC publiski sniegtās informācijas (1. attēls) var secināt, ka tikai ~50% no visām Latvijā esošajām piensaimniecībām ražo pienu, kas tiek nodots pārstrādei. Otrs būtiskākais aspekts, kas sekmē slaucamo govju

samazināšanos Latvijā, ir piena realizācijas cena, kura ir būtiski zemāka par vidējo piena realizācijas cenu Eiropas Savienībā.

2. attēls

Vidējā piena iepirkuma cena Latvijā 2023. gadā, eiro/kg

Avots: LDC, 2024

Ja 2023. gada nogalē Latvijā piena iepirkuma cena, sākot no septembra, nedaudz pieauga, tad gada pirmajā pusē Latvijas lauksaimniekiem samaksa par pienu un atšķirība par vidējo piena iepirkuma cenu ES bija vislielākā, kas būtiski samazināja Latvijas piensaimnieku konkurētspēju ES un nopietni nobremzēja Latvijas piensaimniecības nozares attīstības iespējas uz tuvākajiem pieciem gadiem.

DAINIS ARBIDĀNS,

LLKC Lopkopības nodaļas konsultants-eksperts veterinārmedicinā